

Nr. 116. Landsthingets Forhandlinger.

1841. 3die. Beh. af Forst.

Fortabelse ikke saa meget at see en Straf som en Fortabelse af en Embedsmanden tilkommende Rettighed. Men, naar den ærede Daler, til hvem jeg nys sigtede, saa sagde: „Saa, men det er en Rettighed, som er grundet i den her foreslaaede Pensionslov, og der kan altsaa Intet være til Hinder for i den samme Lov at indføre en Bestemmelse om, at det skal afgjøres ad administrativ Vej, om Embedsmanden skal have mistet sin Ret“, saa svarer jeg dertil: Embedsmændens Stilling som Embedsmand er jo ogsaa i det Hele hjemlet ved de Love, der gælde for Embedsmændene, men det vil dog ikke falde den ærede Daler ind at mene, at vi derfor skulle lade vore Love optage Bestimmelser om, at Embedsmanden skal kunne fjernes uden videre, skal kunne fortabe sit Embede eller fortabe sin Embedsstilling heelt og uden Pension uden ved Dom. Spørgsmaalet om, hvorvidt en Embedsmand skal affediges, er naturligtvis en Administrations Sag; men Spørgsmaalet om, hvorvidt han paa Grund af et vist begaaet Forhold tillige skal miste sin Pension, det er efter min Mening et Spørgsmaal, der lige saa fuldt hører ind under Domstolene som Spørgsmaalet om, hvorvidt han paa Grund af dette Forhold skal affediges, hører under Administrationen. Min ærede Sidemand, tilhøire (Nellemann) havde uden Tvivl ligeledes Ret, naar han med Straffelovbogen i sin Haand gjorde opmærksom paa, hvor ofte Domstolene ere nødsagede til at afgjøre aldeles lignende Spørgsmaal som de heromhandlede, for hvilke Embedsmændene kunne tiltales til Straf, det være sig nu til Embedsfortabelse eller til mildere Straf. Jeg er overhovedet tilbøielig til i Almindelighed at sige, at naar en Embedsmand har været tiltalt for en af Landets høiere Domstole, og denne efter en omhyggelig Undersøgelse er kommen til det Resultat, at han ikke ved Dom kan fortabe sit Embede, saa skal Administrationen være vaensom med

44de Møde. Ordentlig Samling, 1870.

til Pensionslov. 1842

at mene, at Embedsmanden ikke desto mindre skal miste den ham ifølge Lovens tilkommende Pensionsret. — For mig er Sagen imidlertid i det Hele ikke saa vigtig, at jeg ikke med No skulde kunne see paa, at en anden Afgjørelsesmaade blev fastslaaet. Og jeg veed, at man i den administrative Verden længe har ønsket at kunne faae disse Spørgsmaals Afgjørelse henlagt fra Domstolene til en administrativ Autoritet. Jeg har imidlertid tillige Betenkelighed ved den administrative Commission, som Lovforslaget her indfører. Man har idag her spurgt, hvad den i sit Væsen var, om det var en administrativ Autoritet, eller om det var en Domstol. Jeg mener, mine Herrer, at der ikke kan være nogen Tvivl om, hvad den i Virkeligheden er. Den er, for at nævne den med et aldeles bestemt Udtryk, en „special jury“, saaledes som England kjender den i mangfoldige Forhold. Den er i sit Væsen en Domstol, et Navn, der, om man end ikke nutildags kjender den udenfor England, dog i sit Væsen ikke er Andet end en Værdomstol, ved hvilken Medborgere, tagne ud af den samme Stilling, i hvilken den Taltale befinder sig, afgjøre, om han har forbrudt en vis Rettighed eller ikke. Riddertiden kjendte saadanne Domstole, naar der var Spørgsmaal om, hvorvidt en Person skulde miste sin Ridderværdighed, og man kan vel ogsaa historisk finde andre Analogier for den, saaledes f. Ex. den Maade, hvorpaa det skulde afgjøres, om en Person kunde være værdig til at blive „divus“ (s. v.) Betragtet som Jury forekommer det mig imidlertid virkelig, at den foreslaaede Commission er uheldig ordnet. Dager jeg ikke feil med Hensyn til dens Væsen, saa siger jeg, at Proceduren, som fremfor Alt indeholder det Værn, som Domstolene give os, maa være offentlig. Naar der muligvis som Følge af, at det Verdict af en saadan Commission kjender en Embedsmand skyldig, kan komme til at hvile en Plet paa ham, saa har han ogsaa Krav